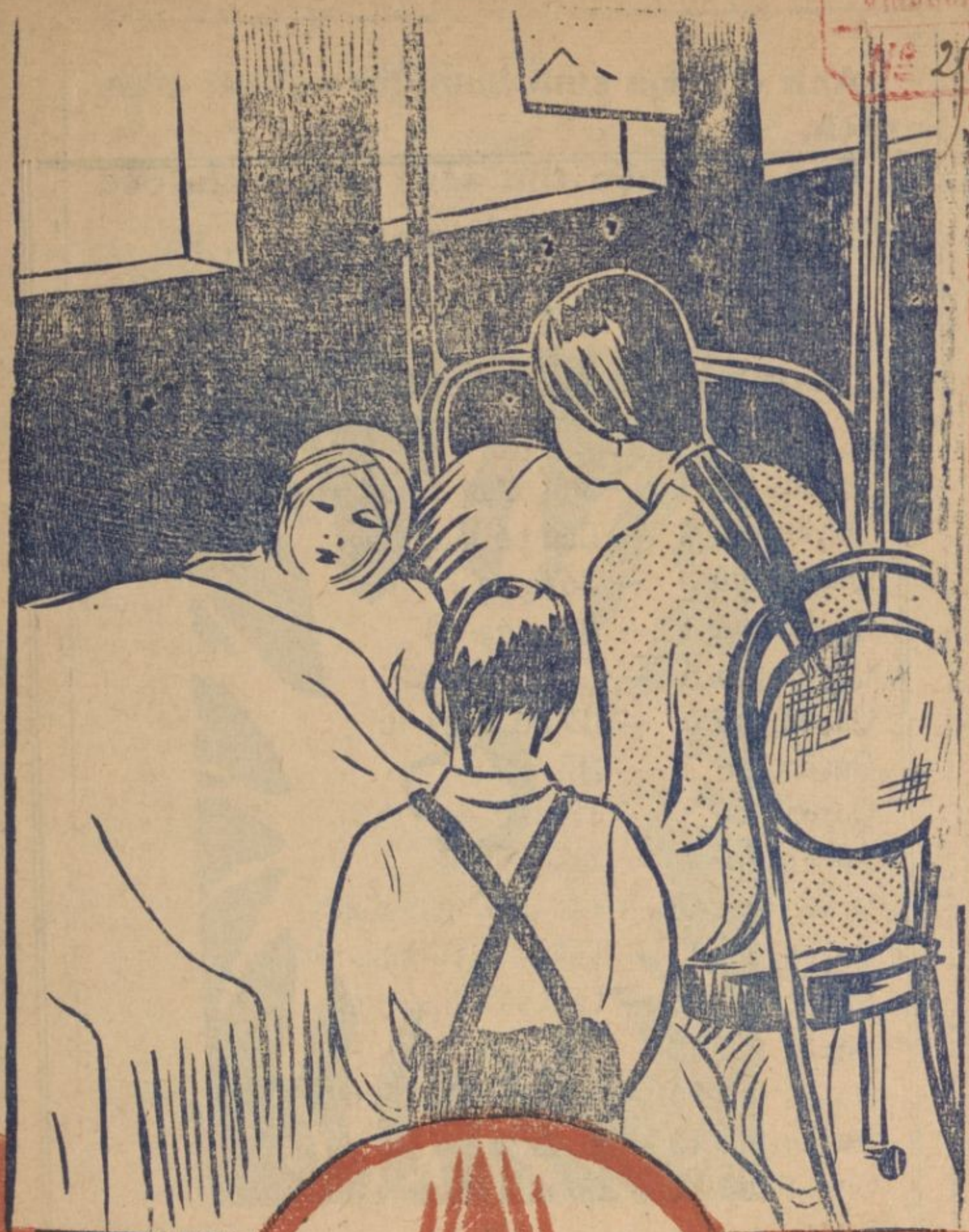

DEPT. LEGAL

INDOCHINE

2831

NGÔ - BÍCH - SAN

LÔNG TRÉ

Tranh của Trịnh-hữu-Ngọc

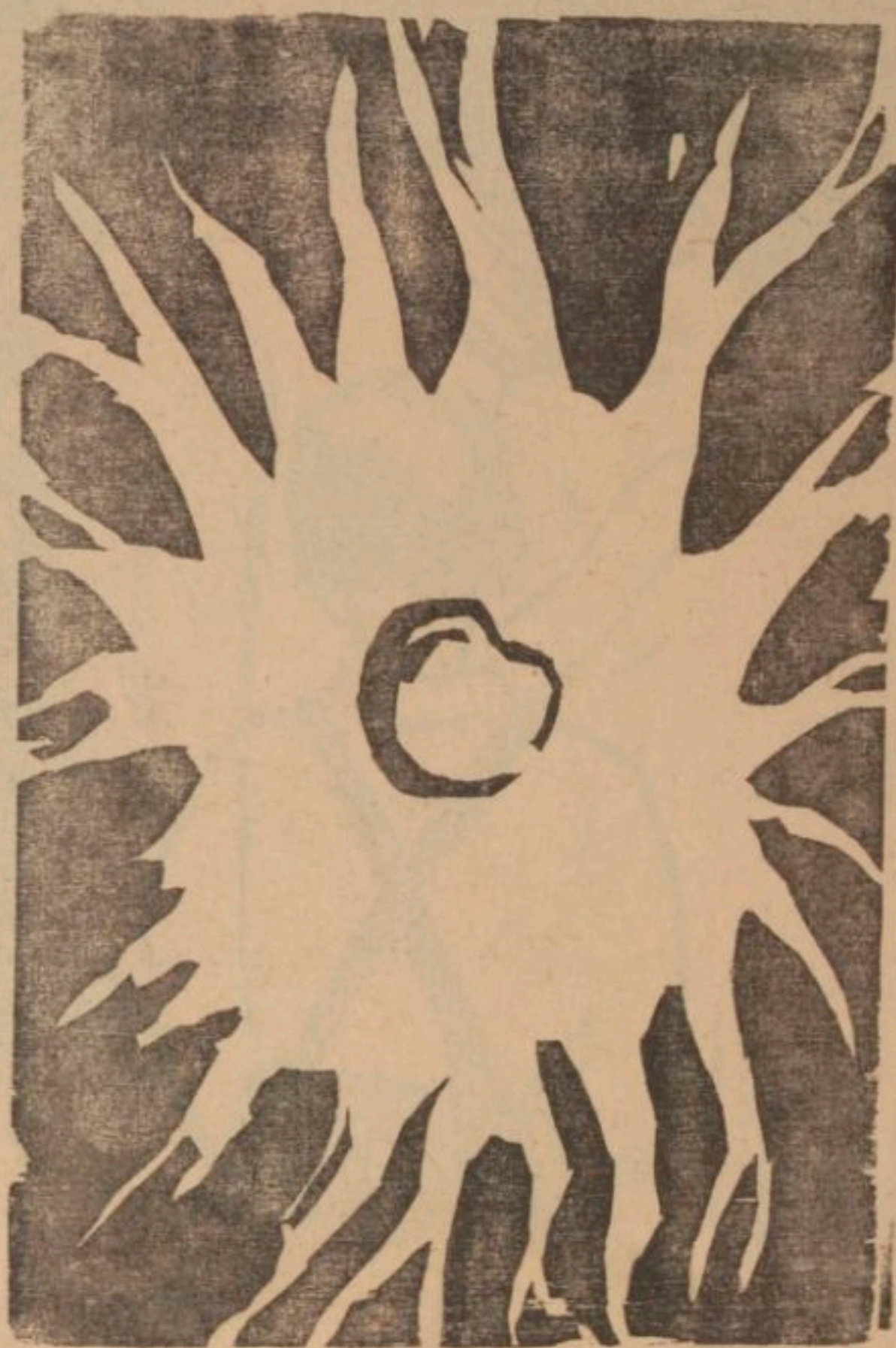
SÁCH HOA-XUAN
THANG TIEN PHAT HANH

3 XU

Số 16

GIẢI TRÍ

Sự lạ trong Vũ trụ.

Hàng năm, trong số các ngôi sao mắt ta trông thấy được, ít ra cũng có trên mười ngôi bất thình lình nổ tung ra và biến thành những đám hơi lửa rất lớn.

DEPUT LEGAL
PIMPOHNE
Nº 2531

LÒNG TRẺ

Khánh đi học về vừa vào nhà trông ngay thấy mẹ ngồi xếp bằng tròn trên giường, mặt tỏ bừng còn đầy tức giận. Đôi mắt chùng chùng nhìn Khánh rồi quay ngay đi, bà mẹ quên cả câu nói âu yếm thường ngày: « Con đã đi học về đấy à! »

Khánh vội cất sách rồi chạy xuống bếp hỏi vú già :

— Cái gì mà bà giận thế, vú ?

— Ấy bà vừa mới cãi nhau với bà trưởng bên cạnh đấy. Chả hiểu hai bà sịch mịch gì nhau, bà nhà giận đòi món tiền bà cho vay độ trước ; bà trưởng khất không được phát khùng nói không

giả muốn đi đến đâu thì đi... với những gì gì... nhiều lắm. Tôi đứng ngoài chỉ sợ hai bà nói nhau quá đến đánh nhau thì khổ. Sau can mãi bà trưởng mới về cho đấy.

Kìa chị không gọi chú Tân về, chú đứng chơi bên bà trưởng kia ! Không bà đương cơn giận, bà biết lại mắng cho thì khổ,

Khánh chạy ra vườn. Qua lần rào thưa Khánh trông thấy Tân — em Khánh mới lên năm tuổi — đương đứng với Đường, con gái bà trưởng bạn học một lớp với Khánh. Mới chỉ kịp gọi :

— Tân ơi !

Khánh đã rất mình nghe thấy tiếng quát của mẹ ở sau lưng :

— Khánh ! Truyện gì mà khỏe truyện thế, truyện ở trường chán chưa hết còn về nhà rủ nhau vào dằng sau mà nói truyện. Tao cấm mày không được chơi với nó đấy !

Tân nghe tiếng mẹ gắt ở bên này vội vàng lên ra ngoài lần về. Khánh quay toan dõ vào thì nhác trông thấy bộ mặt ngơ ngác của Đường đương đứng tần ngần không hiểu truyện gì cả. Vừa lúc ấy có tiếng bà trưởng quát :

— Đường ơi ! mày nói chuyện gì với con người ta thế ? Có bước ngay vào đây không ! Tao cấm mày không được chơi với nó đấy !

Khánh thấy trong người có một nỗi bức rọc khó chịu lạ : khó chịu về sự bất bình đột nhiên nó đến chia rẽ hai nhà, nhất là chia rẽ Khánh với Đường một đôi bạn học thân và yêu nhau lắm.

Khánh không phân biệt được bên nào phải bên nào trái, vì Khánh có rõ câu truyện sích mịch của hai bà đầu ; trong lòng Khánh chỉ mong làm thế nào cho mẹ mình và bà trưởng lại hoà hợp với nhau, để không có gì ngăn trở tình bè bạn của Đường với Khánh.

Sợ vào trong nhà, mẹ đương lúc nóng trông thấy tức giận lại mắng nữa chẳng, Khánh lần ra ngoài vườn ngồi thần người trên chiếc ghế giải bằng gỗ. Khánh vẫn vor nghĩ lại cả một quãng đời trước.

Hồi ấy Đường mới lên sáu tuổi còn ở nhà quê Khánh được về chơi luôn nên hai cô gái nhỏ đã thành đôi bạn rời nhau không được. Hai mẹ Khánh và Đường vừa là người làng vừa là chỗ quen biết thân nên tuy giàu nghèo có khác nhau nhưng sự đối đãi không lộ một vẻ gì về sự chênh lệch ấy cả. Thấy Đường và con mình yêu nhau, mẹ Khánh thường bảo bà trưởng :

— Con gái nhớn rồi, bác không cho đi học ư để lêu lổng mãi. Thôi cho cháu ra tỉnh với tôi làm con nuôi cùng đi học với cháu Khánh.

Khánh nghe thấy thế vui sướng lắm, ôm lấy Đường mà nhảy. Nhưng bà trưởng chỉ cười bảo :

— Vâng, bác để cho vài năm nữa, vì bây giờ thầy cháu mến cháu nên không muốn cho cháu đi đâu.

Me Khánh quay về phía ông trưởng nói :

— Chừng ông lại sợ con gái đi học sinh hư chứ gì ? Có hư hay không còn tại cái tính nết chú n

cả. Đâu có phải ở sự biết chữ nghĩa. Thật ra có học vẫn hơn : thôi ít ra cũng thạo những điều thường thức cho không ai bắt nạt được. Lắm lúc tôi trông trẻ nó đọc được truyện, xem được nhật trình, học trong sách những điều mà đến mình trước muốn biết cũng không ai bảo cho, tôi lại tiếc cái thời xưa các cụ vì câu nệ mà không cho mình đi học.

Ông trưởng không biết đáp sao, chỉ : « Dạ ! » một tiếng lơ lửng.

Câu truyện cho Đường lên học bằng đến một năm sau. Hồi ấy, vì công việc nhà, bà trưởng có mấy sào ruộng phải bán đi để lo liệu. Tình cảnh sa sút rõ rệt lắm. Me Khánh thương bạn về làng bàn tính với bà trưởng rủ bà ra tỉnh cho vay ít vốn mở một ngôi hàng tạp hóa nhỏ. Suy tính mãi, hai vợ chồng ông trưởng biết không còn kế nào hơn nên ưng thuận ngay. Vì thế Đường mới được ra tỉnh học.

Nhất là me Khánh lại thuê ngay cho bà trưởng cái nhà ngay bên cạnh nên sự đi lại càng thêm thân mật lắm.

Ngôi hàng tuy có bán được nhưng chỉ đủ ăn thôi, còn những món bất thường cần đến phần nhiều bà trưởng lại phải hỏi vay me Khánh. Phần nhiều là giúp đỡ bạn nhưng nói là cho vay cho đỡ tủi lòng tự ái của người chịu ơn mình. Chính me Khánh vẫn thường nói : « Làm ơn cho ai nên kin đáo ; để tỏ lộ một cách rõ rệt chỉ là tỏ mình muốn hư danh cầu lợi hay mong người chịu ơn nghĩ ngợi luôn để

Tân chạy lại ngã vào lòng chị. . (tr. 6)

trả ơn mình một cách to hơn. Như thế không còn tình nghĩa gì nữa, chỉ còn là một cách đặt lãi khéo léo.» Vì thế cho nên mẹ Khánh coi Đường như con đẻ. Hai chị em cùng học một lớp nên sách vở giấy bút mẹ Khánh đều mua cho dùng chung. Hai nhà gần như một, sự hòa hợp trong mấy năm trời thật là cảm động.

Vậy sao lại có sự bất bình đột nhiên và vô lý như thế này được ?

Khánh vừa nghĩ đến đây thì Tân ở đâu chạy lại ngã vào lòng chị :

- Chị ngồi làm gì đây thế ?
- Chị ngồi chơi.
- Ngồi đây có buồn không ! Sao không sang chị Đường đi !
- Không sang được em ạ, mẹ cấm đấy,

O

Tối hôm ấy ngồi học, nhớ đến bài sử ký phải đọc hôm sau, Khánh đã toan sai Tân sang đòi Đường quyền sách, nhưng chợt nghĩ có lẽ Đường bây giờ đương học cũng nên, Khánh lại thôi. Khánh tin rằng Đường học xong thế nào cũng cho con sen đem sang cho mình. Nhưng mẹ Khánh đương ngồi nói truyện với thầy ở sập bên hình như có linh tính hiểu được ý nghĩ con, nhìn Khánh bảo :

— Thế nào từ tối đến giờ con chưa học được một tiếng nào thế ! Hay cô lại để sách bên kia rồi !

Không đợi Khánh giả nhời, mẹ Khánh quay vào trong nhà gọi ngay :

— Vú già ơi ! Sang bên kia nói với cô Đường làm ơn trả cho những sách cô mượn để đem về cho chị học nhớ !

Me Khánh nói to lắm, không phải vú già nghễnh ngãng đâu, nhưng Khánh cảm thấy hình như đề bên bà trưởng cũng nghe rõ.

Vú già vừa ra đến cửa đã thấy con sen bên cạnh hai tay nâng mấy quyển sách đem vào để trên bàn nói :

— Cô con bảo con sang nộp cô và cảm ơn cô lắm.

Me Khánh yên lặng nhìn không nói gì còn thấy Khánh thở dài quay với điệu hút. Không khí trong nhà thấy buồn tẻ và nặng nề.

Khánh dở trang sách không muốn tìm cho thấy bài vội, để trí vợ vẫn nghĩ đến những buổi tối xum họp vui vẻ và đầm ấm những ngày qua của hai gia đình hòa thuận. Mọi khi hai chị em vẫn cùng học với nhau, hôm nay ngồi một mình Khánh thấy nản không muốn làm gì nữa.

Hôm sau đến trường Đường gặp Khánh ngay trước cửa. Hai chị em nhìn nhau ; Khánh đột nhiên thấy nẩy ra rõ rệt trong trí cảnh bà trưởng kể truyện sách mịch hôm trước, đồ cái trái cho mẹ mình và cấm Đường không được chơi với mình nữa; có lẽ Đường cũng đang nghĩ như Khánh nên hai bên thấy ngượng ngịu lảng quay đi không nói với nhau một câu nào. Thật ra Đường và Khánh có giận nhau đâu, hai chị em đều cùng muốn nói với nhau một câu gì đấy nhưng không ai dám nói trước vì

cùng thấy hình ảnh bất hòa của hai bà mẹ như bức tường ngăn cản đôi bên. Các bà đã giết tình bè bạn hai con mà không hay.

Giờ về thấy Đường đứng dằng ở lại sau, Khánh biết bạn không muốn đi cùng với mình, nên vội vàng rảo bước lên trước. Tuy vậy Khánh vẫn thấy như mình thiếu một thứ gì.

Đã mấy hôm nay rồi Đường như cái bóng khép nép và lẩn chồn như trạch. Có lẽ bà trưởng đã nói rõ cả cho Đường nghe cái địa vị của cô con gái nhà nghèo nhờ ơn người mà được đến trường để kích thích cho con chăm học, nhưng trả lại đã làm tủi Đường trước cái số phận thấp hèn của mình. Trong đám đông, Đường tránh những nơi có Khánh đứng, hình như Đường sợ sự gần gũi ấy lại nhắc đến sự so sánh đáng buồn của hai hạng người giàu và nghèo. Các bạn cùng lớp cũng thấy sự thay đổi ấy :

— Thế nào Đường, Khánh chúng bay giận nhau đấy à ?

Đường lảng ngay ra chỗ khác còn Khánh tuy không nói gì, nhưng thấy tình bè bạn trong bao năm giờ bị đoạn tuyệt một cách công nhiên rồi. Khánh nghĩ khó lòng mà có kế đem trả lại cho hai chị em những ngày vui đầm ấm khi xưa. Không những thế, ở nhà, gần nhau hai bà mẹ chưa nguôi cơn giận còn nhắc cho nhau mãi nỗi bất bình bằng những lời nhả bóng gió.

Một buổi chiều, vừa đi học về, Khánh ra ngồi chơi với mẹ và em ở ngoài vườn, chợt nghe thấy giọng

Tri vợ vẫn nghĩ đến những buổi tối... (tr. 7)

lạnh lạnh kéo giải ra của bà trưởng ở bên kia hàng rào :

— Đường ơi, con có học hành thế nào cho đỗ rồi xin lấy một chân sổ sách ở một nhà buôn nào, dành dụm cho mẹ lấy tiền giả nợ người ta thì con có hiếu với bố mẹ lắm đấy con ạ.

Khánh thấy khó chịu không dám ngồi gần mẹ nữa chạy lảng ra ngoài hàng. Đứng, tựa cửa nhìn đám mây chiều bằng phẳng ửng hồng ánh nắng sẽ, Khánh vợ vẫn liên tưởng đến cuộc đời sao không thể êm đềm vui đẹp như đám mây kia mà lại có những sự quấy rối đến chia rẽ, làm vẫn hạnh phúc được,

Chợt Khánh thấy Đường hấp tấp ở trong nhà đi ra còn quái cổ lại dặn với con ở :

— Sen ơi ! Tao xuống phố đây, bà có hỏi bảo tao đi mượn sách học nhớ !

Trông thấy bạn tuy vội vàng nhưng qua nhà mình vẫn ra dáng e dè ngượng ngịu đi tránh sang bên kia hè, bỏ phờ trong bộ quần áo sộc sếch, Khánh thương hại toan đuổi theo gọi lấy sách cho bạn mượn, nói rõ tấm lòng vẫn quý bạn của mình, nhưng tiếng mẹ Khánh trong nhà đưa ra làm Khánh chùn chân lại. Đôi mắt ngược rồi theo Đường đi lấp trong đám đông người qua lại, Khánh cảm thấy một nỗi bàng khuâng đến tràn ngập trong lòng.

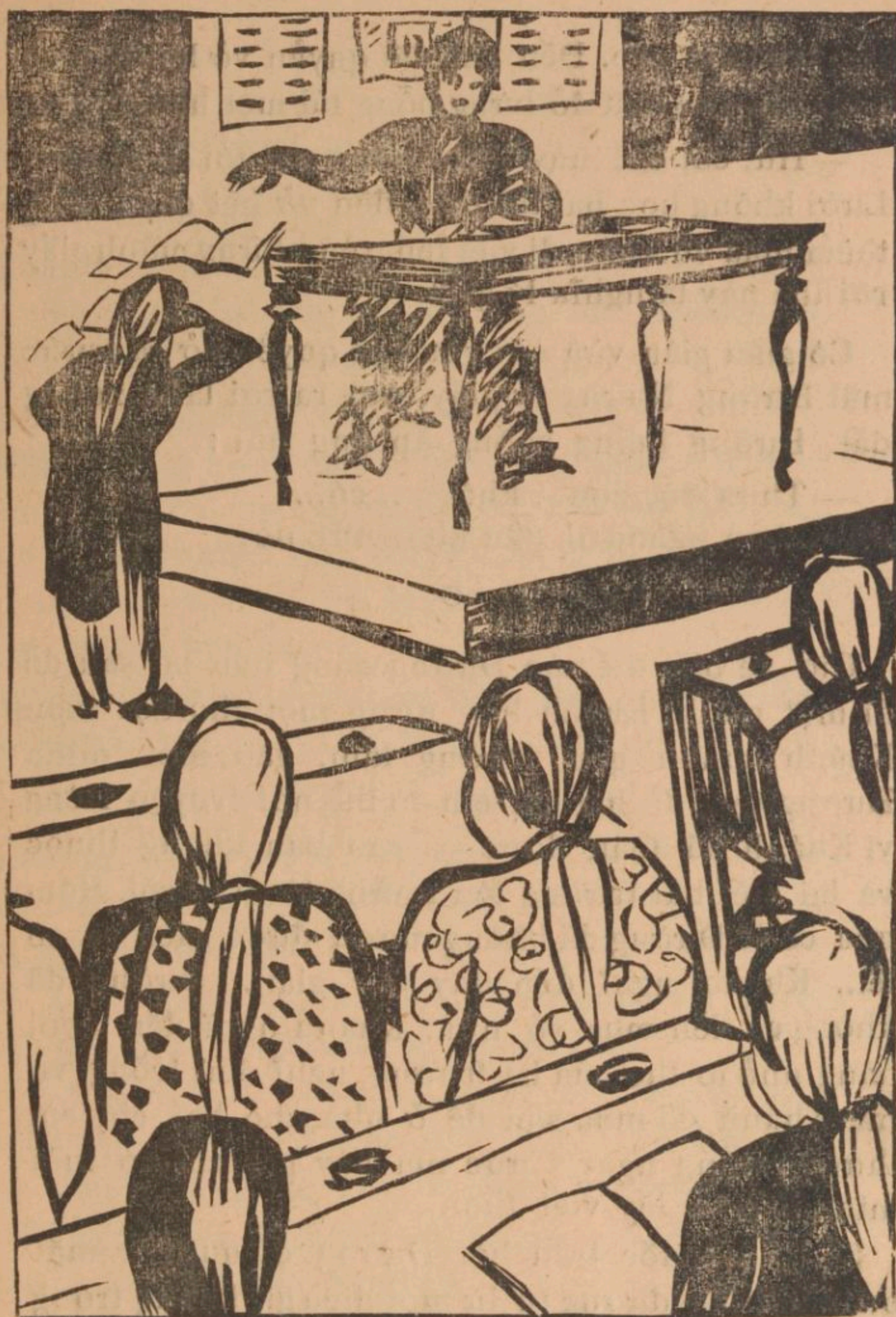
Sáng hôm sau, gặp bạn ở trước lớp học, Khánh thấy Đường mặt ngơ ngác như đương lo sợ điều gì. Để ý ngắm bạn, Khánh cảm động nhìn Đường mặc một cái áo giải vá vai đã sờn cả hai cánh tay.

Đường như có linh tính biết đôi mắt bạn tò mò đương nhìn mình vội lảng ngay ra chỗ khác.

Bài học đầu hôm ấy là một bài toán pháp. Sau khi đã giảng xong, cô giáo gọi học trò đọc bài bạn trước. Người bị gọi đầu tiên không may lại là Đường. Đường vẫn có tiếng là vẫn chăm chỉ hôm nay đứng lên thấy mặt đỏ bừng ấp úng không nói được câu nào. Cô giáo ngạc nhiên nhìn Đường nói :

— Sao bài hôm nay chị lại không thuộc ? Tôi không tin rằng chị lại có thể lười được. Đem vở tôi xem nào !

Đường bước ra khỏi ghế, người thấy lạnh toát

Nghẹn ngào cúi đầu khóc nức nở... (tr. 10)

run lên cầm cập. Đến khi đặt quyển vở lên bàn cô giáo, Đường mặt đỏ bừng bỗng tái mét hẳn đi.

— Hừ, chị thế này thật không coi tôi ra gì nữa. Lười không học bài thì thôi, đến vở hết chị không thèm mua vở khác, đi viết lên trên những mảnh giấy rời thế này là nghĩa lý gì ?

Cô giáo giận vừa nói vừa vút quyển vở ra trước mặt Đường. Những tờ giấy tung ra rơi lả tả xuống đất. Đường luống cuống ấp úng nói :

— Thưa cô, con... không... có...
rồi ghen ngào cúi đầu khóc nức nở.

○

Giờ về biết thế nào Đường cũng nán lại sau để đi một mình, Khánh liền đứng một chỗ đợi bạn. Khánh muốn gặp Đường lắm, gặp một mình Đường thôi để hai chị em có thể nói chuyện riêng vì Khánh đã đoán được cả sao bạn không thuộc và lại viết bài trường lên những tờ giấy rời. Hôm qua có lẽ Đường đã không mượn được sách và có lẽ... Khánh nghĩ đến đây thở dài... Đường đã không có tiền mua vở nữa. Khánh nghĩ đến ngôi hàng nhỏ lơ thơ của bà trưởng, nghĩ đến trồng vở mẹ Khánh đã mua sẵn để ở nhà cho hai chị em thường dùng ngày trước mà bây giờ chỉ có một mình Khánh lấy viết thôi...

Có tiếng guốc trên hè. Đường đi qua vẻ mặt buồn bã như đương tư lự một điều gì, không trông thấy Khánh đứng ngay gần đấy. Khánh theo ngay sau gọi :

— Chị Đường !

Đường quay lại thấy bạn, nét mặt bỗng trở nên răn rỏi cương quyết, mặt sắc lên :

— Cô muốn gì ?

Khánh toan nói, nhưng Đường đã tiếp ngay :

— Tôi cũng không cần gì nữa mà phải mong tiếp chuyện cô. Thôi chào cô !

Rồi quay ngoắt đi thẳng.

Khánh tung hứng người ra không ngờ bà trưởng giận nhau với mẹ mình lại có thể sui bầy con ghét cả mình nữa. Câu truyện bằng đi mấy hôm, Khánh đành thôi không biết nghĩ cách nào để gần được người bạn cũ.

Một buổi Khánh ở trường về ra dáng vui vẻ lắm. Giờ một tờ giấy con lên, Khánh cười nói với mẹ :

— Me ơi, tháng này con nhất sử ký, me ạ !

Câu nói ấy có ý lắm vì bà mẹ đã hứa mỗi lần con nhất một bài thi sẽ thưởng cho một đồng bạc bỏ ống. Mẹ Khánh mỉm cười âu yếm nhìn con :

— Thôi, cô không cần phải nhắc nữa, tôi đã để dành sẵn cho cô năm đồng ván mới kia !

Toan để con đi vào thay quần áo, bà mẹ nghĩ thế nào lại gọi rắt lại ngăn ngừ một lát rồi hỏi :

— Con Đường thế nào, nó được thứ mấy ?

— Chị ấy hăm ba ; nếu có đủ cách có lẽ... chị ấy cũng không đến nổi kém thế !

Ngồi trong buồng, Khánh còn nghe rõ mẹ nó ; một mình :

— Cho đáng kiếp, mẹ nó hết đi khoe con giỏi với chằm chĩ.

Nếu có đủ sách...! Phải, nếu Đường có đủ sách...!

Để ống trên lòng, trước khi bỏ tiền còn ngấm mấy đồng ván mới, Khánh phân vân nghĩ đến câu nói của mình lúc nãy. Ống đầy quá nửa đã thấy nặng lắm; cái miệng giải tréo ngang trên cái ống tre xanh đã nuốt bao nhiêu hào bạc từ trước đến giờ. Đồng ván đứng thẳng trên kh e rồi rơi vào trong ống trên đồng xu, hào, bật ra một tiếng kim nghe sượng tai Khánh lắm.

Một !....

Hai !...

Ba !...

Nếu có đủ sách...! Phải, nếu Đường có đủ sách...!

Khánh phân vân lại nghĩ đến câu nói của mình lúc nãy.

Cách đấy mấy hôm, trong một bữa cơm, mẹ Khánh tự nhiên chép miệng nói :

— Chết thật, con gái bây giờ hư lạ lung, mới mười ba, mười bốn tuổi đầu đã chim trai rồi.

Thầy Khánh sửng sốt đặt bát cơm xuống nhìn vợ như muốn đợi nghe tiếp.

— Con Đường kia chứ ai. Nó thể mà không ngờ đâm đốn. Mới hôm qua trai nó viết thơ bảo đảm đến tận nhà gửi tiền cho cô mua giấy bút, gửi sách cho cô học. Bà Phúc ngồi chơi bên ấy lại được nghe đọc cả cái thơ nữa. Chả biết nó nói những gì bà Phúc chỉ còn nhớ lồm bồm nào *bạn yêu quý*,

Khánh phân vân lại nghĩ... (tr. 13)

nào mong bạn nhận chút quà tâm thành của người yêu bạn...

— Nhưng có chắc là của trai không, hay là một bạn gái nào của nó ! Các bà chỉ hay kiếm chuyện.

— Phải ! Không có lửa sao có khói !

Khánh yên lặng ngồi nghe. Thầy Khánh quay lại nhìn Khánh ; mẹ Khánh chợt trông thấy cử chỉ ấy vội nói :

— May cô Khánh này ít lâu nay không đi với nó, nếu không chả khỏi mang tiếng được.

Khánh mỉm cười cúi đầu xuống.

Sự thật có phải thế đâu. Hôm trước Đường có bắt được một bức thư bảo đảm và một ít sách. Những sách ấy toàn là sách học dùng vào trường trình lớp Đường, còn phong thư đựng một ngàn phiếu ba đồng bạc và một mảnh giấy con có mấy giòng chữ :

Đường yêu quý,

Mong Đường nhận chút quà mọn tâm thành của một người bạn vẫn một lòng yêu bạn.

Nét chữ quen lắm, nhưng Đường không đoán được ai, chỉ chắc chắn là của một người bạn hiền tình cánh mình mà muốn giúp đỡ một cách kín đáo. Không ngờ có một người bạn bà trưởng ngồi đây biết truyện đem phao đi một cách không chính đáng. Những cái mồm rồi quen đi nói xấu đến trời cũng không bịt nổi. Đường chỉ an ủi rằng đối với lương tâm trong sạch là đủ, còn người đi kể xấu tự nhiên bày cái nết đáng bỉ của mình ra mà không bị khinh rẻ thì thật là một sự lạ lùng.

Đường muốn tìm cho ra người bạn có lòng tốt ấy. Đoán không biết có phải Mai, Phan, hay Cúc... ba chị này tử tế thật nhưng cũng không thân lắm; hay Chi, Quý, Hương... tuy « nổi khố » đấy nhưng nghèo cũng gần như mình thì không sao có cái cử chỉ cảm động ấy được. Đường chợt nghĩ đến Khánh nhưng bỗng chầu mày nhớ lại bữa trước ở trong lớp khi cô giáo cho biết kết quả bài thi sử ký, Khánh có quay lại nhìn Đường bằng đôi mắt mà Đường thấy đầy sự hợm hĩnh khinh bỉ... Phải chăng đời nào là con ấy được !

— Ai gửi tiền cho mà lại không biết... (tr. 17)

Chỉ còn một cách là hỏi nhà Giây thép. Hôm ra lĩnh cái ngân phiếu, Đường có thừa rõ ý mình với người phát tiền nhưng người ta chịu không biết được và chỉ cho sang chỗ người bán « măng-đa ». Người này là một người thư ký già nhìn Đường từ đầu đến chân rồi vì có đông khách đứng đợi, lắc đầu nói một cách gắt gỏng :

— Ai gửi tiền cho mà lại không biết, rõ chỉ khéo lòi thôi !

o

Đường đành thôi không trông mong gì tìm ra người ân nhân bí mật ấy nữa, trong bụng tự hứa rằng nếu biết được người bạn ấy sẽ trả ơn một cách sừng đáng.

Từ khi có đủ sách dùng, Đường phấn khởi học hành một cách tấn tới lắm. Cô giáo đã phải khen, các chị em đều công nhận thế. Đường không rút rè thẹn thùng và gặp Khánh cũng không lẩn tránh như trước nữa. Tuy vẫn không nói với nhau một lời nhưng bốn mắt đã thường nhìn nhau một cách thoải mái. Lắm khi thấy cái vẻ cố làm ra bình tĩnh của Đường, Khánh bỗng bật lên cười; Đường giận thầm trong bụng ghét « cô con gái nhà giàu kiêu ngạo », tiếng Đường chỉ người bạn cũ của mình. Tự nhiên thành có một sự ganh đua : trong lớp Đường không để kém Khánh một bài nào. Đường cho đây là một lối bá ỉ thủ cao thượng đối với bạn.

Vì bận việc nhà phải nghỉ một buổi, trưa hôm sau ăn cơm xong, Đường liền đem sách đến nhà một chị bạn chép bài, không ngờ người bạn ấy chiều hôm trước vì dở trời cũng xin phép ở nhà và cũng đương ngồi biên lại những bài thiếu theo một quyển vở của một bạn cùng lớp.

Đường đến gần bên hỏi :

— Vở của ai thế, chị ?

— Của Khánh đấy mà !

Đường đã toan với lấy quyển vở nhưng nghe, câu nói tự nhiên bỗng rút tay lại.

Sự ác cảm của hai người không bằng lòng nhau cũng lạ : họ ghét lây đến cả đồ dùng của nhau. Chị bạn này có lẽ cũng đoán được cái cử chỉ của Đường vì đã rõ rằng ít lâu nay Khánh với Đường

không chơi với nhau nữa, nên muốn trêu chơi, liền nói rằng :

— Con Khánh độ này khá tệ, bài nào làm cũng được *Parfait* với *Très bien* cả. Chữ nó tự nhiên lại đẹp và sạch sẽ hơn trước nhiều. Đường xem đây này !

Người bạn vừa nói vừa dơ cho Đường quyền vở của Khánh. Không cầm lại sợ bạn hiểu và nhắc đến sự sích mích của mình với Khánh, nên Đường bắt đặc dĩ dĩ lấy, lơ đãng lật vài trang đầu. Quyền vở sáng sủa, chữ viết đẹp, nắn nót và sạch sẽ nhắc Đường nhớ đến những ngày vui độ trước khi hai chị em còn học chung với nhau. Đường ôn lại những sự cố gắng của hai người thi nhau giữ vở cho sạch, thi nhau xem ai tìm được trước bài giải một cái tính khó, thi nhau học thuộc và đọc không vấp những trang sử ký khá giải... Tri nhớ còn giữ cả những cử chỉ buồn cười hay cảm động đã xảy ra vì tình thân yêu tha thiết của hai chị em. Lúc bấy giờ tưởng có lẽ không có một sức gì có thể chia rẽ hai người ra được.

Nghĩ đến đây, Đường thấy hơi thẹn với lương tâm... Ừ thật ra Khánh có tệ gì đâu ; ngay sau khi hai bà mẹ giận nhau, đối với những cử chỉ cẩu kính của mình, Khánh còn có những dáng muốn cầu thân nhiều lắm. Đường thấy hình như chính mình có lỗi thì phải.

Muốn sửa đuôi cái cảm giác nặng nề ấy, Đường vô tình để dụng đứng quyền vở cho nó ngã xuống bàn. Không ngờ nó mở tự nhiên ra vào trang cuối

cùng. Ở mặt bìa sau, gài trong cái giấy bóng bọc, Đường chợt trông thấy hai mảnh giấy vàng con. Tò mò rút ra xem, Đường ngạc nhiên nhận ra cái biên lai của nhà giấy thép nhận thơ bảo đảm trên rõ ràng có mấy chữ : Nguyễn-thị-Đường, và một cái cuống « măng-đa » ba đồng bạc.

Sự thật rõ ràng đấy. Đường cảm động, run lên cầm nhét hai mảnh giấy con vào túi, không để cho người bạn gái biết.

Cả một buổi tối hôm ấy, Đường ngồi loay hoay viết xong một cái thơ giải xin lỗi Khánh, người bạn trung thành có bụng tốt mà mình đã hiểu nhầm. Viết xong, đọc chừa lại nhiều lần, Đường mới bắt đầu chép cẩn thận sang một tờ giấy khác.

Trời đã khuya. Trong cảnh yên lặng, Đường bỗng nghe thấy có tiếng người chạy rộn rịp rồi một tiếng kêu thất thanh và hãi hùng ngay bên cạnh nhà :

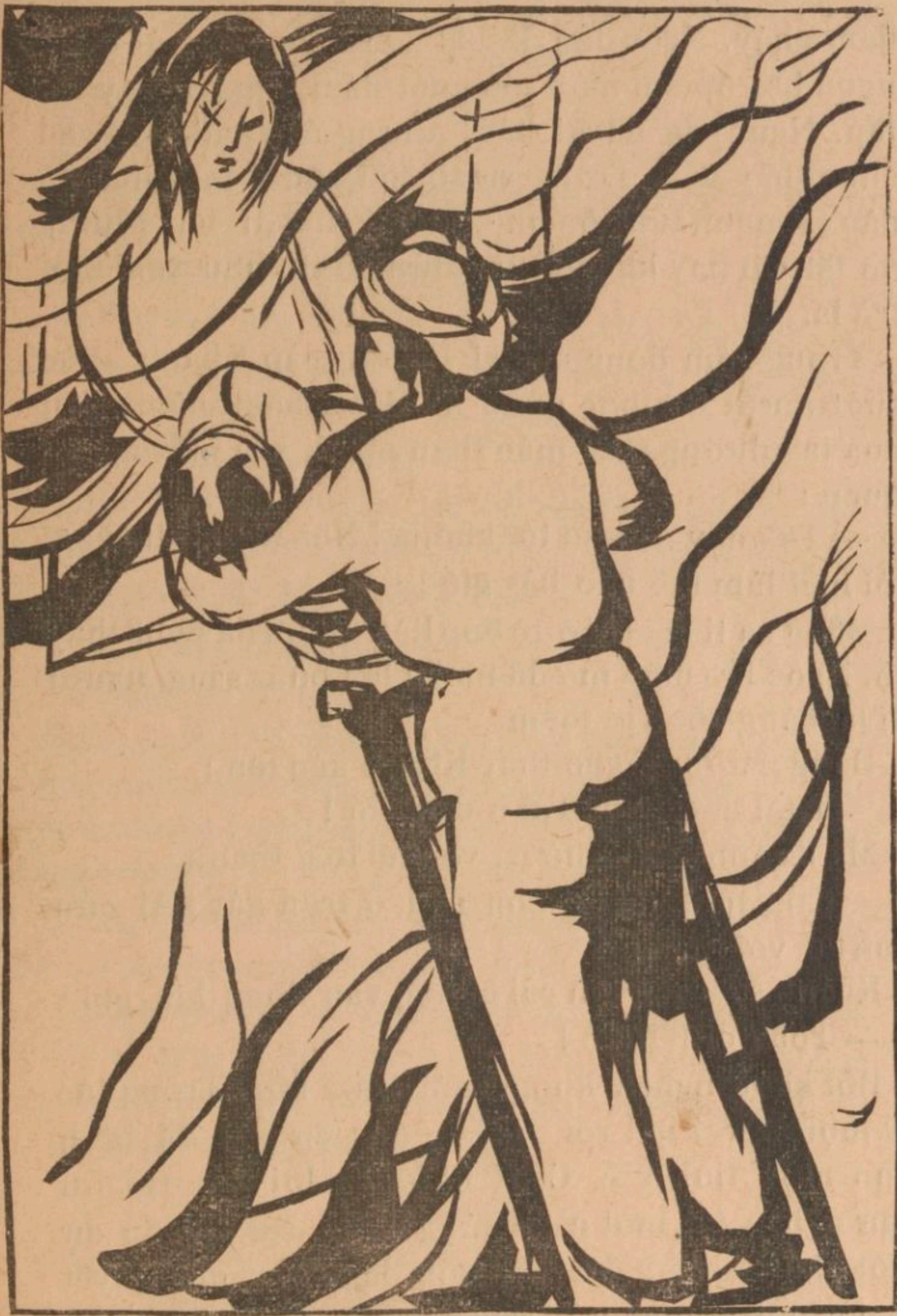
— Ôi ! cháy ! cháy !

Hốt hoảng vội ra sân, Đường thấy một cửa sổ bên nhà Khánh khói bốc lên nhiều lắm. Tiếng kêu gọi ồn ào, tiếng người chạy rầm rập. Tiếng « cháy » từ những miệng gần truyền vang xa ra trong sự huyền não thất thường một đêm tối.

Bà trưởng mới thức giấc ở trong nhà chạy ra, nhìn lên trời rồi vỗ tay kêu :

— Thôi chết rồi ! Đường ơi, mày có vào đây mà chạy nhanh những cái này không !

Trong lúc chuyện đồ ra một chỗ bên kia hè phố Đường không nén được sự cảm động, vẫn để ý đến

Đỡ lấy đứa bé ở tay cái bóng trắng... (tr. 22)

đám cháy. Ngọn lửa đã bắt đầu liếm lên mái ngói, ngọn lửa đỏ soi mập mờ một đám người chạy tới tấp. Người ta đã đi báo, nhưng ô-tô vòi rồng vẫn chưa thấy đến. Trong sự sợ hãi người ta không lo dập tắt ngọn lửa còn nhỏ, chỉ hơi hải đi chạy những đồ lặt vặt hay khoanh tay đứng nhìn như xem một trò lạ.

Trong đám đông người Đường gặp Khánh khóc sụt sùi ôm bọc quần áo. Mẹ Khánh dậm chân hoa tay đương mếu máo than phiền với mấy người quen :

— Thế này có khổ tôi không ! Nhà tôi lại đi vắng, tôi biết làm thế nào bây giờ !

Đằng xa tiếng còi ô-tô bóp liên thanh đã nghe thấy rõ. Ngọn lửa mập mờ đã nhiều lần bùng sáng, người đi lại càng rộn rịp thêm.

Bỗng Đường nghe thấy Khánh kêu lên :

— Thôi chết ! em Toàn đâu rồi !

Mẹ Khánh chợt nhớ ra vội hét thất thanh :

— Con tôi ! con tôi còn ngủ ở trên gác ! Ai cứu con tôi với !

Khánh sợ trông lên cái cửa sổ vẫn đóng kín gọi :

— Toàn ơi ! Toàn !

Rồi khóc nghẹn không nói được nữa. Trong lúc ấy mọi người bối rối, Đường qua cơn sợ đã bình tĩnh nhìn tỉnh tã. Chợt nhớ đến lời hứa trả ơn người bạn tốt, một cách sừng đáng, Đường do dự một phút, nhưng đôi mắt sáng lên ngay, quả quyết ra dội một thùng nước vào người cho ướt hết quần áo, rồi sầm sầm qua chỗ quảng thưa người trước

nhà, thẳng đến cái cửa, vừa đi vừa buộc một cái khăn ướt bịt ngang trên sống mũi.

Có tiếng kêu :

— Kia, ai kia !

thì Đường đã đi vào trong nhà cháy rồi. Vừa lúc ấy ô-tô vòi rống đến.

— Có người vào trong nhà cháy !

Trong lúc đội xếp dẹp tứ phía cho đội cứu hỏa dễ làm việc, người ta không ai để ý đến tiếng kêu vừa rồi nữa. Ngọn lửa đã mạnh theo những đám khói bốc lên quanh mái.

Một cái cửa sổ ở trên gác bỗng mở tung ra. Một bóng trắng ẵm một đứa trẻ trong tay hiện lên trên khung bóng tối đầy những khói.

— Cứu lấy hai đứa kia !

— Toàn ơi ! Toàn !

Hai người lính chữa cháy trông thấy vội chạy ra, mang một cái thang dựng ngay dưới cửa sổ. Một người thoăn thoắt leo lên đỡ lấy đứa bé ở tay cái bóng trắng.

Trong lúc mẹ Khánh và Khánh rồi rít gọi con và em thì người lính lại trở lên định đỡ nốt Đường — vì chính là Đường — đương cố leo ra ngoài cửa sổ. Phần vì cảm động, phần vì dùng sức nhiều quá mới đặt chân trên bậc thang đầu, Đường ngất đi ngã vào tay người lính.

O

Hôm sau, Đường đầu và tay băng bó nằm trên giường có Khánh và Toàn đứng bên cạnh. Vợ chồng

ông trưởng và thầy me Khánh ngồi gần ngay đấy.

— Thưa hai bác, cháu có đáng đâu những lời khen cảm động ấy. Người khen hơn hết là người đã sui cho cháu dám làm cái việc táo tợn hôm qua. Trong lúc hai nhà bất hòa, người ấy đã không tiếc cái ống tiền dành dụm trong hai năm trời, đã không sợ mẹ biết đánh mắng, đã không coi những cử chỉ quả quấy của cháu làm trọng, chỉ nghĩ đến tình bạn bè là to hơn hết, đã dám gửi bao nhiêu sách và tiền cho cháu mua giấy bút vừa lúc cháu đã tưởng phải bỏ trường về ở nhà, mà không để cho cháu biết là ai. Một sự tình cờ sui cho cháu bắt được hai tờ giấy này... — Vừa nói Đường vừa dơ ra mảnh biên lai của nhà giấy thép và cái cuống « măng đa » — cho cháu biết người có cái tình bè bạn tha thiết ấy.

Thưa hai bác, người ấy là chị Khánh cháu đây !

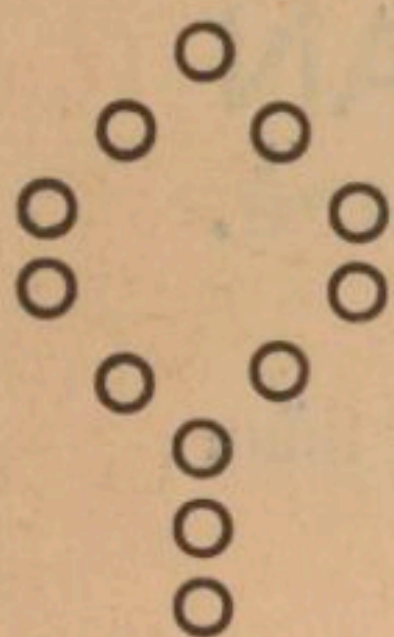
Mọi người yên lặng không ai nói gì cả. Me Khánh nhìn bà trưởng, một lúc mới cất tiếng :

— Chúng ta thật không bằng con trẻ. Tình bè bạn mười mấy năm trời ai ngờ lại có thể đổi ra thù hằn vì một phút quá nóng nảy. Tôi thấy then vì tính nhỏ nhen ấy trái ngược hẳn với tính cao thượng của các con.

Thật lòng trẻ đã sui cho hai nhà còn được sống vui những ngày hòa hợp.

GIẢI TRÍ

Xếp chữ cái Vợt

Từ cán cái vợt trở lên, các bạn tìm những chữ thay vào những khuyên bên đây để hợp thành tên một vị anh hùng cứu quốc ở nước ta.

Tìm chữ

Đầu tôi là chúa sơn lâm, đuôi tôi là bộ phận cần cho các loài cá. Đầu đuôi hợp lại, tôi là một con vật có nhiều nhất ở các xứ nóng, ai trông thấy cũng phải sợ. Người ta còn có thể chê tôi là một người tu hành không theo đạo nữa.

Là chữ gì ?

Trả lời câu đố kỳ trước

Ô chữ Thang gác

1. OAN

2. BAN

3. CAN

4. TAN

5. GAN

Một con số nhân của 7

Con số nhân của 7 hợp với câu hỏi là 119.

Anh em học sinh ham đọc và biết tronton sách,

Ông bà muốn tìm sách có ích cho các con đọc đều mua

SÁCH HOA XUÂN

Loại sách hồng của tuổi trẻ.

Đã có bán

- Quyển thứ 1 — Một đêm trong rừng thẳm
- Quyển thứ 2 — Cậu bé làng Ủng
- Quyển thứ 3 — Sóng gió
- Quyển thứ 4 — Hộp sữa đồ
- Quyển thứ 5 — Gan tráng sĩ
- Quyển thứ 6 — Cô bé quay tơ
- Quyển thứ 7 — Mồ côi
- Quyển thứ 8 — Truyện con thỏ
- Quyển thứ 9 — Mối tử thù
- Quyển thứ 10 — Vui chơi ca múa
- Quyển thứ 11 — Thầy cai Tò lằng-đít
- Quyển thứ 12 — Lam sơn hợp mặt
- Quyển thứ 13 — Ba con chim
- Quyển thứ 14 — Cái sắc biển hình
- Quyển thứ 15 — Ali-Baba
- Quyển thứ 16 — Lòng Trẻ

GIÁ MUA SÁCH HOA XUÂN:

Một quyển 0\$05 (ở xa gửi thêm 0\$03 tiền cước)

Mua một lúc 10 quyển chỉ phải giá có 0.50. Một năm 52 quyển : 2\$50

Ở xa viết thư về :

M. le Directeur du Hưởng đạo Thăng Tiên

14, Rue du Blockhaus Nord — Hanoi